

6 етап – вибудовування моделі професійно-особистісного зростання, що передбачає вибір конкретних дій і складання плану дій у формі індивідуальної освітньої траєкторії, акмеограми, проєкту розвитку педагогічної майстерності тощо;

7 етап – домовленість про те, що конкретно має бути зроблено до певного терміну і в які терміни. Наступне коучинг-заняття завжди починається з огляду того, що зроблено, чого вдалося досягти і що можна було зробити краще [2].

Тож коучинг не закінчується генеруванням та відбором ідей, а включає ще й спонукання (виклик), планування і контроль (моніторинг) реалізації рішення, оцінку його ефективності. Враховуючи названі вище критерії, можна сформулювати основні завдання педагогічного коучингу: 1) максимізація потенційних можливостей педагогічного працівника або педагогічного колективу;

2) активізація природного потенціалу педагогічного працівника

3) усунення перешкод, у першу чергу, внутрішніх акмеологічних чинників (страхів, припущень, професійних стереотипів, фрустрації тощо) [2].

Результатом послуг освітнього коучингу має стати набуття вчителем нових професійно значущих знань, сформованість сталої акмеологічної мотивації до подальшого вдосконалення педагогічної майстерності в умовах післядипломної освіти із вибором змісту, форми, терміну, параметрів навчання.

І якщо гаслом у наставництві є – «Роби, як я!», у тренінгу – «Не вмієш – навчимо», консультуванні – «Я тобі допоможу», то коучинг – це «Хочу! Можу! Вірю! Роблю! Маю результат!».

Список використаних джерел

1. Сидоренко В.В. Педагогічний коучинг як інноваційна технологія науково методичного супроводу професійно-особистісного розвитку вчителя в системі післядипломної освіти / В.В. Сидоренко // Наукова скарбниця освіти Донеччини. – Донецьк. – 2014. – № 3 (14). – С. 13-19.

2. Нежинська О.О, Тименко В. М. Основи коучингу : навчальний посібник-2017. Режим доступу: // URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32310359.pdf>.

3. Whitmore John .Coaching for Performance GROWing People, Performance and Purpose Nicholas Brealey Publishing; 3rd edition 12 Mar. 2002.

Науковий керівник: к. п. н., доцент Лещенко І. Т.

Мазур А. Р.

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

ПЕДАГОГІЧНА СИСТЕМА О.А. ЗАХАРЕНКА

Поспішайте робити добро людям, не припізнитесь.

О. А. Захаренко

Актуальність: згідно з реформою нової української школи, навчання дітей має включати діяльність, за якої дітям має бути приємно навчатись, яка буде мотивувати дітей до нових звершень; ця діяльність має давати учням не лише знання, а й уміння застосовувати їх у подальшому житті. Хороший досвід стосовно такої системи виховання ми можемо знайти в працях Олександра Захаренка.

Виклад: в даній статті було звернено увагу на систему навчання та певні методи виховання, які були створені за часів вчителювання Народного Вчителя – Захаренка Олександра Антоновича.

Олександр Антонович Захаренко – це видатний педагог-гуманіст, Заслужений учитель України, народний учитель, директор Сахнівської школи Корсунь-Шевченківського району Черкаської області.

Олександр Захаренко зробив значний внесок у розвиток вітчизняної педагогіки, залишив класичну теоретико-педагогічну спадщину, адже створив унікальну, відому не лише в Україні,

а й за кордоном школу, яка впродовж 60-90 років ХХ століття була центром вітчизняної педагогічної думки.

Завдяки зусиллям Олександра Антоновича була створена оригінальна педагогічна система, в основі якої лежить виховання у тісному взаємозв'язку школи, сім'ї та громадськості, а також постійне створення та оновлення матеріально-технічної бази школи працею вчителів, учнів та їхніх батьків, і в результаті спільне використання результатів праці.

Сахнівську школу, створену за ініціативи О. А. Захаренка, часто називають школою-родиною, бо збудована вона зусиллями вчителів, учнів і батьків. Саме їхньою працею створена вся матеріально-технічна база школи: фонтан «Колосок» та «Лист у майбутнє», а також родинно-шкільний музей — двоповерхова будівля із 5 експозиційними залами, кінолекційною залом, кімнатами для гурткової роботи, планетарієм і обсерваторією та багато ін.

Ставлення до людей, до стосунків учнів і вчителів, взаємоповага між ними були домінуючими у педагогічних поглядах Олександра Захаренка. Він дослідив і довів, що визначальними у житті педагога мають бути сформовані критерії співжиття. Тому говорив, що саме на вчительських плечах має підніматися і формуватися нова людина, що саме вчитель займає найпочесніше й найвідповідальніше місце в творчості нової культури і нового покоління.

О.А. Захаренка називають автором „педагогіки конкретної мети”. Сутністю його праці було знайти конкретну мету, яка захоплює і згуртовує колектив. Конкретною метою його життя було створити школу, де постійно панує атмосфера творчості, радості, духовного, морального і фізичного здоров'я. В такому середовищі діти виростають здоровими, з міцним психологічним імунітетом на все життя. Педагогічна система Олександра Антоновича ґрунтується на трикутнику батьки – дитина – вчитель. Тому основою гармонійних стосунків у цьому трикутнику є взаємоповага та постійна співпраця, яка є чи не найголовнішим фактором, необхідним для створення атмосфери, в якій найкраще розвивають позитивні якості і здібності дитини.

У виховній системі О.А. Захаренка існував свій підхід до праці. Якщо просто давати дітям в руки віники чи лопати і наказати мести й копати, результат може бути протилежний. Механічне виконання одноманітної нецікавої роботи викликає у дітей нудьгу, а примусове виконання роботи спровокує протест. Згідно з правилом Олександра Антоновича, треба до будь-якої дитячої праці додати елемент творчості, гри, романтики, вигадки.

Одна з провідних ідей у виховній системі О.А. Захаренка – ідея культу матері. Про матір мова ведеться регулярно, дітей спонукають задуматися, ким є мама в житті людини, зокрема у їх житті. Таким чином, глибшають почуття, дорослішає думка учня, приходить усвідомлення свого обов'язку. Олександр Антонович завжди наголошував педагогам, що треба свідомо використовувати найменшу можливість, щоб навести дітей на думку про те, що все, що є у їхньому житті добре, розумне, світле, йде саме від матері.

О. Захаренко всю систему освітньої діяльності вчителів, батьків, громадськості спрямував на те, щоб утвердити у школі культ Батьківщини, родини, громадянської відповідальності, культу праці.

Освітнім завданням вчителя вважав виховання особистості, яка вміє і бажає творити добро для оточуючих, рідного краю, Батьківщини.

Ідеєю і конкретною метою у школі був і залишається його заповіт: утверджувати в свідомості дітей справжній культ праці. Стосовно цього Олександр Антонович висловлювався однозначно. Він говорив, що людина сягає вершин досконалості завдяки невтомній, «всеперемагаючій» праці, тому і талант, і людська краса, і сила, і великий розум, і міцна воля, і духовні багатства і трудова честь – це все наслідки невтомності у праці. Ось чому Олександр Антонович завжди закликав любити і цінувати усяку працю, адже вона завжди приносить блага та радість іншим: «Стався до будь-якої праці якнайкраще, знаходь у ній задоволення, радість, досягай найвищого успіху»[1, с.24].

Педагогічний талант і витончене педагогічне чуття О. А. Захаренка проявилось в тому, що в час, коли багато хто повсюдно закликавав відмовитися виховувати молодь на

загальнолюдських цінностях, він сміливо радив учителям і батькам керуватися прийнятим правилом і спонукати учнів до вивчення цінностей, до глибокого їх розуміння і усвідомлення.

Висновок: Олександр Антонович своїми педагогічними поглядами, ідеями і практичною діяльністю набагато випередив свій час. Працюючи в умовах загального й актуального, на той час, рівня педагогічної культури, він впроваджував в одній школі навчально-виховну програму, націлену на майбутнє. В цьому й проявився педагогічний талант Олександра Антоновича.

Здавалося б, крізь тогочасні усталені норми та стереотипне мислення важко було придумати щось нове, небачене, але Олександр Антонович мав нестандартні підходи, «романтику» і саме тому йому вдалося вивести педагогіку на новий рівень, не бачений до цього ніде.

У нашому дослідженні ми приходимо до висновку, що Олександром Антоновичем Захаренком була створена геніальна, унікальна педагогічна система, яка довго була взірцем не тільки для вітчизняної педагогічної думки, а й для педагогів далеко зарубіжжя. І, що не менш важливо, концепція, суть та складники цієї системи були, залишаються і будуть актуальними ще тривалий час. Тому ми маємо пишатися, що саме наша, Черкаська, земля подарувала Україні і світові загалом цього Великого Педагога.

Список використаних джерел

1. Захаренко О. А. Поради колезі, народжені в школі над Россю. – Черкаси, 2005. – 35 с.2
2. Захаренко О. А., Мазурик С. М. Школа над Россю. – Київ: Рад. шк., 1979. – 209 с.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент Захаренко С. О.

Мандрика В. Ю.

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

МІСЦЕ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У ВИХОВАННІ ПІДЛІТКА: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

У сучасному світі все більшого розвитку набуває мережа Інтернет. Тому Інтернет та комп'ютери все більше входять до нашого повсякденного життя. Але для більшості людей Інтернет є засобом для розваг, пошуку інформації, і найголовніше засобом спілкування. Саме це і приваблює сучасного підлітка в інтернеті. Але як відомо у будь-якого винаходу є як переваги так і недоліки.

Під соціальною мережею розуміємо інтерактивний багатокористувацький веб-сайт, зміст якого наповнюється самими учасниками мережі. Термін «соціальна мережа» було введено в обіг у 1954 році англійським соціологом Барнсом у збірці робіт «Людські стосунки» для позначення спільноти людей, об'єднаних однаковими інтересами, уподобаннями, або тих, хто має інші причини для безпосереднього спілкування між собою. Багато хто задається питанням: чому підлітки замінюють живе спілкування соціальними мережами? Адже все більше користувачів соціальних мереж вважають, що краще провести зайву годину в Інтернеті, а не зустрітися з друзями чи погуляти з однокласниками.

Розглянемо детальніше основні плюси соціальних мереж:

1. Соціальні мережі надають можливість спілкування з однокласниками, родичами, друзями, які живуть в іншому місті, чи країні.

2. Можна використовувати соціальні мережі, як засіб для саморозвитку. Тут можна подивитися пізнавальний фільм, послухати музику, читати книги, вивчати іноземні мови. Також в соціальних мережах існують тематичні групи, де можна знайти інформацію, яка вас цікавить.

3. Поряд з цим, соціальні мережі можуть допомогти під час навчального процесу. З їх допомогою можна обмінюватися конспектами лекцій, завданнями з лабораторних робіт та іншою корисною інформацією.